

žepa, če bi društvo pokvarilo šolsko sobo? Do sedaj je še vedno tako bilo, da sem imel čez tisto stvar, ki sem si jo kupil jaz, tudi pravico. Naše ljudstvo si je s krvavimi žulji postavilo šole, pravice pa nima do teh zgradb nobene druge, kakor da še vsako leto debelo plačuje za razna popravila. Šolska vzgoja je dokazano preplitva in za življenje popolnoma nezadostna, kakor vidimo vsaki dan bolj, ako ljudstvu ne podajamo izobrazbe izven šole, smo prav kmalu v balkanskih razmerah. In kakor se vidi, to ravno hoče deželna vlada s svojo prepovedjo. Premnogo je društev po deželi, ki so imela svoje prireditve v šolskih prostorih — to je: v svojih, z lastnimi krvavimi žulji postavljenih zgradbah! Prepovedovati ljudstvu dostop v lastno hišo more le sedanji režim, ki tepta povsod drugod pravice ljudstva, ki kriči in kriči nad izmozganim kmetom: plačuj, plačuj, da boš ves črn, plačuj ti, komandiram pa jaz — o domovina mila, kako srečne čase si doživela! In s takim postopanjem hočejo nadčloveško pametni centralisti v našem ljudstvu vnesti ljubezen do nove države! Smešno!

Politični ogled.

Kraljevina SHS. V Beogradu počiva politično življenje, ker se je Beograd pripravil na slovesno poroko našega kralja. Po poroki pa bo politično življenje oživel in skoro gotovo se tudi preobrnilo, ker si bodo skočile v lase dosedanje vladne stranke radikali in demokrati. O našem zunanjem posojilu še sedaj ne vemo nič gotovega. Vlada vedno razglasa o samih pogojanjih glede posojila, a o kakih sklepih še ni nič znanega. — Afero bivšega vojnega ministra generala Zečevića preiskuje posebna komisija po garnizijah, kjer so umrli ali bolehalo naši fantje-rekruti.

Na Madžarskem so se vršile pod silnim vladnim pritiskom volitve, ki so po dosedanjih poročilih čisto zasigurale vladnim strankam večino.

Francoska vlada namerava spremeniti dosedanje nasilno politiko napram Nemčiji. Francozi že uvidevajo, da z vednim rožljanjem s sabljo ni mogoče ugnati Nemcev. Nemška vlada je že predložila zakonski načrt za prisilno državno posojilo.

Po Rusiji so začela nemška veleindustrijska podjetja kot Stinnes in Krupp snovati svoje tvornice. Pri teh nemških podjetjih je soudeležena ruska sovjetska vlada. Kmalu bo ustanovljena direktna železniška zveza med Rusijo in Nemčijo. Japonci so vrgli več divizij svojih čet v Mandžurijo. Čehoslovaška je podpisala trgovsko pogodbo z Rusijo.

Naša zborovanja.

Poslanec Fr. Zebot govori na shodu Slov. ljudske stranke v soboto, dne 10. junija zvečer ob 6. uri v Razvanju pri Mariboru v gostilni g. Pukl, v nedeljo, dne 11. t. m. po rani maši pa v Rušah pri Mariboru.

Opozarjamo še enkrat na katoliški shod v Nazarjih pri Mozirju, ki se bo vršil 11. junija 1922. — na trojično nedeljo — za dekanije: Gornjigrad, Skale in Braslovce. — **Zupljani gornjegrajske, šaleške in braslovške dekanije! Ako vam je za versko vzgojo vaših otrok, za poštenost vaše mladine in za pravično ureditev vsega javnega življenja: Manifestirajte ta dan za katoliško misel!** — Pridite dne 11. junija vsi, posebno moški na katoliški shod v Nazarje, na katerega vas vabi pripravljalni odbor.

Laporje pri Slov. Bistrici. Na Binkoštni ponedeljek po rani maši je priredil naš poslanec Fr. Zebot pod milim nebom pri cerkvi politični shod. Udeležba je bila nepričakovano velika. Iz domače in sosednih župnij so bili navzoči najboljši možje, fantje in žene. Tudi precejšnje število takih, ki so doslej prisegali na pogubonosno Samostojno in praznih obljub polno socijaldemokratsko stranko, je bilo navzočih. Poslanec Zebot je v poljudnem govoru pojasnil zborovalcem, kako slabo gospodarji sedanja vladna večina — demokrati in samostojni — v Beogradu, kako mečejo milijone davčnega denarja za nepotrebne stvari, kako se godi našim fantom-vojakom ter kako so nas Slovence vkovali demokrati in samostojni v srbski centralizem. Govornik je tudi opisal pogubonosno politiko Novačanovo. Njemu gre samo za poslanski mandat. Mož je poskusil srečo že pri vseh strankah. Edini spas za naše ljudstvo je, da se sedaj pred volitvami tesno oklene Slovenske ljudske stranke. — Vsaka občina, vsako selo, vsaka hiša se naj pripravlja na volitve, ki se bodo kmalu vršile. Srečen izid pri volitvah je edina rešitev iz zamotanih in žalostnih razmer. Sedanje pogubonosno vladno moramo vreči, če hočemo, da bo naša lepa domovina srečna, narod pa bo mogel izhajati in bo zadovoljen. In ves narod je pritril govorniku. Na volitve! Na volitve! Na vprašanje poljčanskega župana g. Prešerna glede šolskih počitnic je poslanec pojasnil, da je preložitve šolskih počitnic na poletne mesece krivo demokratsko učitelstvo, predvsem pa višji šolski svet, v katerem sedijo po veliki večini demokratski učitelji in profesorji. Gospod Gril iz Slov. Bistrice je še govoril o davkih ter povdarjal, da se bo pri prihodnjih volitvah naš narod po ogromni večini zbral okoli zastave naše stranke. Izrekla se je za upnica našim poslancem in protest proti preložitvi šolskih počitnic, nakar je predsednik shoda župan g. Potisk iz Kočnega zaključil ta res sijajni tabor našega ljudstva.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na binkoštno nedeljo je imela naša mladinska organizacija Orel in Orlica svoj izobraževalni sestanek. Udeležili so se ga organizirani člani, pa tudi drugi prijatelji krščanskih organizacij. Na sestanku je govoril prof. Vesenjaka o potrebi in o koristih izobrazbe za posameznika in za celi kmetijski stan. Povdaril je važnost naših mladinskih organizacij in osvetlil razliko med Sokolom in Orlom. Mladenci in dekleta so sklenili, da se še tesneje sklenejo in delajo še z večjo vnemo. Na binkoštni ponedeljek je sklicala krajevna organizacija KZ političen shod po rani službi božji. Udeležba je bila izredno velika. Zborovanje je vodil predsednik krajevnih organizacij. — Navzoč je bil tudi ljutomerski okrajni glavar. Profesor Vesenjaka je v dveurnem govoru pojasnil notranje politične in

gospodarske razmere, govoril posebej o slabem gospodarstvu in o vojaštvu ter o državnih dolgovih. Ostro je zavrnil tudi kulturno bojne namene v šoli in zapostavljanje katoličanov Slovencev in Hrvatov v verskem in gospodarskem oziru. Zborovalci so se soglasno izrekli za resolucije Zupanske zveze ter izrazili dr. Korošcu in Jugoslovanskemu klubu zaupanje, zahtevali pa tudi, da se ljudskošolske počitnice preložijo na jesen iz zgolj gospodarskih razlogov. Zborovanje je jasno pokazalo, da je Sv. Jurij po veliki večini v taboru krščanske Kmetijske zveze.

Sv. Florjan — Dolje. Krajevna organizacija Kmetijske zveze pri nas marljivo dela. V sejah razpravlja mesec za mesec o najbolj perečih vprašanjih in sporoča zahteve ljudstva tajništvu stranke in poslancem. Da se pouči ljudstvo o političnem položaju in o najvažnejših gospodarskih vprašanjih, se je priredil na binkoštno nedeljo shod, na katere mje poročal poslanec Pušenjak. Shod je sijajno uspel, soglasno se je izreklo zaupanje Jugoslov. klubu. Pod okriljem KZ hočemo i v bodoče delati za ljudstvo.

Št. Janž pri Dravogradu. Kakor vedno, je tudi na binkoštni ponedeljek shod Kmetijske zveze pri nas izvrstno uspel. Poleg domačinov so se shoda udeležili tudi somišljeniki sosednih župnij. Poslanec Pušenjak je v obširnem govoru poročal o delovanju narodne skupščine po sprejetju ustave, o proračunu, o davčni in gospodarski politiki vlade. Po govoru je več zborovalcev izražalo želje ljudstva glede Wranglovec, vojnih posojil, 20 odstotnih bonov, pouka veronauka v šoli, šolskih počitnic itd. Z navdušenjem se je sprejela resolucija, v kateri se izreka zaupnica Jugoslovanskemu klubu, se protestira proti zvišanju davkov, se zahteva skrajšan rok za vojaško službo, zahteva povrnitev škode, povzročene leta 1919 po nemških tolpah, zahteva izplačilo 20 odstotnih bonov, regulacija Mislinje, pouk veronauka v šolah po duhovnikih, dobava cene živinske soli itd. Zborovanje je zelo spretno vodil vrli župan J. Guzej.

Tedenske novice.

Birmovanje v dekanatih, ki pridejo leta 1922 na vrsto (Dravsko polje, Laško, Ljutomer, Saleška dolina), se bo vršilo še letos, najbrž mesca avgusta in septembra.

«Naš dom» št. 2 je izšel. Vsebinska je sledeča: M. K.: Katoliški shodi. (Pomen štirih velikih vseslovenskih katol. shodov za naš izobraževalni, politični in gospodarski napredek. Program letošnjih katoliških shodov). Justinj Društveni domovi. A. P.: Vzgoja značaja. Fr. H.: Bil je lep večer. (Črtica). Ivan Dornik: Solmašter Aleš. (Povest). Pod vaško lipo. (Za naše fante). Dekliški vrtec. (Govor o dobri gospodinji). Društveni glasnik. (Poročila izobraževalnih in mladinskih društev). Na ovojju je poročilo o delovanju in organizaciji Slovenske krščanske socijalne zveze — celjsko okrožje. — Mladina! Ti si s svojo vneto agitacijo pripomogla, da steje «Naš dom» že nad 3000 naročnikov. Hvala ti! Zdaj pa pojdemo zopet na delo, da jih naberemo novih 1000! Več ko bo naročnikov, bolj po ceni bo «Naš dom»! In več lepega in koristnega vam bo mogel nuditi! Naš cilj bodi zdaj: «Našemu domu» zvišati število njegovih naročnikov na 4000! Bog vas živi!

Dekliškim zvezam. Meseca junija izide poslovnik Dekliške zveze, kot 1. zvezek knjižnice «Našega doma». Cena bo zelo majhna. Odbornice Dekliških zvez ga morajo imeti vsel! Naročajte ga pri Upravi «Našega doma» v Celju, hotel Beli vol.

Gg. duhovnike, ki smo jim poslali «Naš dom» v več izvodih, pa ne morejo za vse izvide dobiti naročnikov prosimo, da nam nerazpečane vrnejo, da moremo postreči novim naročnikom, ki se vsak dan oglašajo. Kdor do 1. julija ne vrne, ga smatramo za naročnika ozir. poverjenika toliko izvodov, kolikor smo mu jih poslali. — Uprava «Našega doma», Celje, hotel Beli vol.

«Naš dom» 1. številka je že pošel! Dali smo ga natisniti v 3000 izvodih, a za našo vrlo mladino je bilo to premalo! Čast izobrazbeželni slovenski mladini, ki je s tako vnemo zbrala za «Naš dom» nad 3000 naročnikov! Naj nam oprostijo naši novi naročniki, da jim s prvo številko ne bomo mogli več postreči! Zato jim bomo pa s tem večjim veseljem pošiljali naslednje številke! Le naročajte «Naš dom»! Več ko bo naročnikov, več lepega vam bo mogel «Naš dom» nuditi! — Upravištvu «Našega doma», Celje, hotel Beli vol.

Poroka dveh naših vrlih pristašev. Dopis od Sv. Jurja ob Taboru. Poročila se je gdč. Zofka Lukman z vrlim mladeničem g. Josipom Golavšek. Poročal jih je nevestin brat p. n. g. dr. Fr. Lukman. Ženin in nevesta sta vrta naša pristaša, vneta in požrtvovalna agitatorja za naše časopisje. Želimo obema obilo božjega blagoslova.

Kako raste Puceljeva pšenica? Posestnik, ki je bil deležen Puceljevega blagoslova — njegove jare pšenice namreč — nam piše: Kak hrup so zagnali samostojneži o jari pšenici, ki jo je Pucelj kupil na Češkem za 16 milijonov. Res, mislil sem, dobili je bomo toliko, da bomo ž njo obsejali vse njive v Sloveniji. Mermolja, Urek, Dobnik in Drogenj so na shodih kričali, kako fina je ta pšenica. In glej ga zlomka! Tudi jaz sem kot bivši samostojnež šel po to samostojno seme. Napregel sem močno kobilo in hajd v trg po pšenico. Mislil sem, dobil bom vsaj en škaaf tega «zlahnega» semenja. A dobil sem komaj 2 kilij pšenice. Zavezal sem jo v žepni robec in se takoj odpeljal domov. Pripravljeno njivo sem pustil v miru. Svoji ženi sem rekel: «Ti stara, odstopi mi v vrtu kos grede, da posejam Puceljevo pšenico». Moja Treza mi je odstopila najlepšo gredo. Skrbno sem jo vsejal. Vzklila je, a samo vsako drugo ali tretje zrno. A kakšna je ta pšenica? Vsaka druga bilka je smetljiva. Pri drugih, ki so dobili pšenico, je jara Puceljeva setev ravno taka. Tako smo naselili. Država in davkoplačevalci smo izgubili 16 milijonov, a pšenica je popolnoma za nič.

Šolske počitnice. Vse občine okraja Slov. Gradec so vložile pri Višjem šolskem svetu protest proti upeljavi šolskih počitnic meseca julija in avgusta. Šolske počitnice naj bodo, kakor do sedaj, mesca septembra in oktobra, da morejo otroci, pomagati pri obiranju sadja, spravljanju poljskih pridelkov, da pasejo živino itd. Zganite se vse kmet-

ske občine in zahtevajte, da ostane glede počitnic vse pri starem!

Upravičen protest. Iz Cvena pri Ljutomeru nam poročajo: Naš krajni šolski svet je na predlog svojega vrlega in delavnega načelnika Ferdinanda Magdiča odločno protestiral proti naredbi višje šolske oblasti, ki je preložila šolske počitnice na poletni čas. V posebni spomenici na Višji šolski svet je zahteval, da se ohranijo stare šolske počitnice mesca septembra in oktobra, ker rabijo kmetijski starši svojo deco ravno ta mesec za pašo in spravljanje pridelkov. — Opažamo žalostno dejstvo, da se sedanji mogočnjaki pri vladi, med katere spadajo tudi samostojneži, ki se tako radi nazivajo — kmetiska stranka — sploh ne ozirajo na kmetске potrebe. Za kmeta so le tedaj, kadar rabijo njegove glasove. Zato se tudi prav nič nismo čudili, ko smo zvedeli, da sta samostojna «kmeta», g. Joško Rajh in J. Mursa nista bila pri seji. Kadar taki gospodje rabijo kmetске glasove, kar «gorijo» za kmetijski blagor, pridejo celo v šurcih na volilne shode, kadar pa se je treba dejansko potegniti za kmetске koristi, pa o takih ljudeh ni duha ne sluha. Mi Cvenarji si bomo dobro premislili, komu bomo dali pri prihodnjih volitvah svoje glasove!

Mariborski demokratski trgovci ne marajo denarja našega katoliškega ljudstva. Ti trgovci so: Ivan Šostarič, trgovec z manufakuro v bivši Kokošinekovi hiši na Alek-sandrovi cesti, nadalje papirnatih trgovcev Weixl v Jurčičevi ulici, izvoznikar Tonejc v Mlinski ulici in še cela vrsta drugih. Ti ljudje so se že preobdli našega denarja. Šostarič in Weixl javno kričata, da nočeta «klerikalnega» denarja. Vsi ti kramarji so v Mariboru zagrizeni liberalci ali demokrati. Radi tega je najbolje, da ugodimo njih želji in da nosimo naš denar samo v tiste trgovine, kjer nas ne bodo psovali. Podpirajmo naše poštene, mirne trgovce. Če bomo demokratske peteline pustili same, se jim bo njihova kri kmalu ohladila. Najboljše sredstvo je, da se take kramarje užene, je — izogibati se jih. Če se bomo držali teh pravil, ne bo dolgo, ko bodo razni Šostariči in Weixli dobili culico pod rame.

Viničarje bi rad vodil za nos neki Konrad Znunderl, sedaj tajnik Narodno socijalne stranke, bivši štajercijanec, pozneje socijalni demokrat in še pred kratkim slavni tajnik Samostojne. Ta človek roma od župnije do župnije in obečava viničarjem nebesa na zemlji. Njegovi govori so sladke obljube, prazna slama ter hujškarija. Pametni viničarji so že sami sprevideli, da iz Znunderlovih otrobov ne bo kruha in povsod zavračajo njegove dolgovazne neslanosti. Vsak otrok ve, da Narodnosocijalna stranka ne pomeni pri nas praa nič. Saj jo že zapuščajo celo železničarji, ker vidijo, da taka strančica nima nobenega pomena. Našim viničarjem toplo priporočamo, da se organizirajo v Viničarski in Strokovni zvezi. Ta zveza je krščanska in prava viničarska organizacija. Razširjena je že po vseh vinorodnih krajih, prav posebno pa v ljutomerskih goricah. V župnijah, kjer še ni ustanovljena podružnica Viničarske zveze, pišiti na naslov: Strokovna in Viničarska zveza, Maribor, Gregorčičeva ulica 10.

Upravičena pritožba. Reven viničar nam piše: Za časa svetovne vojne sem moral kot vojak prepotovati mnoge dežele in države. Bil sem na Rusko-Poljskem, na Mauzarskem, v Galiciji, Nemčiji in Franciji, toda nikjer še nisem doživel, da bi se bilo kje z menoj postopalo na tak način, kakor sem doživel na mariborskem kolodvoru. Imel sem pri sebi nekaj malo moke in masla, vse to moj pridelek. Mariborski cariniki so mi hoteli vse odvzeti, ali pa zacariniti tako visoko, da bi bila carina mnogo višja, nego vrednost blaga. Svoj rojstni kraj sem moral zapustiti ter iti z družino vred s trebuhom za kruhom. Cele štiri dni so me v Mariboru zadrževali, vsled česar sem imel popolnoma nepotrebne zelo velike stroške. Gospod urednik! Povem vam, da v nobeni drugi državi, ki se hoče prištevat med kulturne, ne postopajo z lastnimi državljani tako brezobzirno, kakor ravno v Jugoslaviji.

Slovesnost blagoslovljenja novih zvonov pri Sv. Martinu pri Vurbergu se je vršila v nedeljo, dne 21. maja t. l. Ta dan je bil dan veselja za celo župnijo. Zupna cerkev je dobila dva nova bronasta zvonova, katera je mojsterska villa znana mariborska tvrčka Bühl. Večji zvon tehta 15, manjši pa 7 meterskih stotov. Okrog zvonov se je zbrala nepregledna množica ljudstva od blizu in daleč. Zvonova je blagoslovil mil. g. stolni župnik in kanonik Moravec iz Maribora, slovesno službo božjo je pa daroval mil. gosp. kanonik dr. Vraber. V spremstvu obeh gospodov kanonikov je prihitel na slovesnost še tudi č. g. prof. dr. Jeraj iz Maribora. Zvonoma sta kumovala Dominik Ramuta in Janez Klemenčič. Ta prelepa majska nedelja ostane v veselju spominu vseh šmartinskih župljanov.

Zanimivosti od Sv. Jurija na Pesnici. Zadnjega majnika je bila tu pokopana gosa Gabrijela Leber, nezprosna jetika jo je ugrabila žalujočemu možu Ivanu Leber, posestniku na Jodlovniku in bivšemu občinskemu gerentu na Teznu pri Mariboru, kjer sta v svoji hiši par let imela gostilno. Vako je morala biti rajnica tudi tam priljubljena, je pričalo to, da je poleg velikega števila domačinov tudi iz daljnega Tezna prišlo ozir. se pripeljalo toliko njegovih znancev, da tolažijo moža, ter pokojni posodijo zadnji pot. Naj v miru počival! — V soboto, dne 27. maja je med nalivom padala tudi po nekaterih delih župnije gosta toča, a na srečo drobna, ter ni prehude škode napravila. Bog nas varuj hujšega! — Drevje je letos prekrasno cvetelo, a ni povsod srečno odcvetelo, tako, da v posameznih legah ni veliko ostalo na drevju; posebno sliv in plavkic ponekod ne bo. Vinogradi kažejo lepo.

Wranglovec še imamo tudi pri Sv. Juriju na Pesnici, da stražijo Nem. Avstrijo pred nami! Ko je tukajšnji njihov vodja zloglasni «Turek», čisto po nedolžnem v obraz hudo zbil in poškodoval nekega našega kmeta in njegovega sina, je bil edina priča temu dogodku Rus-stražnik. Nato pa je sam kapetan, mesta